

КОШТОРИСНІ НОРМИ УКРАЇНИ

**Ресурсні елементні кошторисні норми
на реставраційно-відновлювальні роботи**

**Збірник 18
«РЕСТАВРАЦІЯ І ВІДТВОРЕННЯ
ІНКРУСТОВАНОЇ ПОВЕРХНІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО: наказ Міністерства розвитку громад та територій
України
від 07 грудня 2021 № 322

1. ТЕХНІЧНА ЧАСТИНА

1.1 Загальні вказівки

1.1.1 Даний збірник містить ресурсні елементні кошторисні норми необхідні для визначення потреби в ресурсах при виконанні робіт по реставрації дерев'яних інкрустованих поверхонь шпоною, міддю, бронзою і черепахою.

1.1.2 Норми збірника передбачають три види інкрустації 3 категоріями складності:

1.1.2.1. Інкрустація по дереву різними породами шпону (інтарсія):

- **I категорія** - тло малюнка зі шпони дерева однієї породи, текстури, кольору;

- **II категорія** - стики елементів малюнка інкрустації прямолінійного геометричного обрису зі шпони дерева різних порід, текстури, кольору;

- **III категорія** - стики елементів малюнка інкрустації криволінійного геометричного обрису зі шпони дерева різних порід, текстури, кольору;

- **IV категорія** - фрагмент малюнка, насичений елементами, що мають складні криволінійні форми.

1.1.2.2. Інкрустація по дереву металом (маркетрі):

- **I категорія** - прямолінійний геометричний малюнок;

- **II категорія** - криволінійний геометричний малюнок;

- **III категорія** - малюнок з набору дрібних фігур різної конфігурації;

- **IV категорія** - складний малюнок з набору дуже дрібних криволінійних фігур.

1.1.2.3. Інкрустація меблів типу "Буль" міддю, бронзою, черепахою та іншими матеріалами:

- **I категорія** - орнамент із набору фігур прямолінійних обрисів, виконаних з 2-х матеріалів;

- **II категорія** - орнамент із набору фігур криволінійних обрисів (площа більш 3 мм²), виконаних з 2-х матеріалів; орнамент із набору фігур криволінійних обрисів (площа більш 5 мм²), виконаних більш ніж із двох матеріалів;

- **III категорія** - орнамент із набору фігур криволінійних обрисів (площа до 3 мм²), виконаних із двох матеріалів; орнамент з набору фігур криволінійних обрисів (площа до 5 мм²), виконаних більш ніж з 2-х матеріалів;

- **IV категорія** - орнамент із набору фігур різної конфігурації (площа до 2 мм²), виконаних більш ніж із двох матеріалів.

1.1.3 Норми збірника враховують ступінь насиченості малюнка інкрустованої поверхні:

- до 20% (середня відстань між елементами малюнка 5 мм і більш);

- 21-50% (середня відстань між елементами малюнка від 4,9 до 1 мм);

- більш 50% (середня відстань між елементами малюнка менш 1 мм).

При вимірі відстані між елементами малюнка тло не входить.

1.1.4 Нормами збірника не враховані трудовитрати на відновлення основи під паркет.

При необхідності відновлення основи до витрат труда застосовувати коефіцієнти таблиці 1.

1.1.5 Нормами групи 2 передбачене виконання малюнка інкрустації зі складальних деталей. При виконанні малюнка інкрустації з моноліту до норм витрат труда застосовувати коефіцієнти таблиці 1.

1.1.6 Норми груп 2, 3 не передбачають гравірування малюнка по контурі і по площі елементів орнаменту. У випадку гравірування малюнка по контурі чи по площі елемента гравірування до норм витрат труда застосовувати коефіцієнти таблиці 1.

1.2 Коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних норм.

Таблиця 1 - коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних норм

Умови застосування	Номера груп (норм)	Коефіцієнти до норм витрат труда
1	2	3
1.3.1 При виконанні малюнка інкрустації з моноліту	2	1,2
1.3.2 В випадку гравірування малюнка по контуру	2,3	1,1
1.3.3 В випадку гравірування по площі елемента орнаменту	2,3	1,2
1.3.4 При відновленні підстави під паркет	4,5	1,25

2. КОШТОРИСНІ НОРМИ

Глава 1 Інкрустація по дереву металом (маркетрі)

Група 1. Зміцнення збереженого орнаменту з доробкою інкрустації

Склад робіт: Вклейка збереженого орнаменту на задану глибину.
Підшліфовування укріпленої інкрустованої поверхні.

Вимірник: 1 дм² укріпленої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Ступінь насиченості малюнком, у %		
			до 20	21-50	більш 50
			18-1-1	18-1-2	18-1-3
1	2	3	4	5	6
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	0,49	0,61	0,77
2	Середній розряд робіт		4	4	4
	Матеріали				
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,0025	0,0025	0,0025

Група 2. Відтворення втрат малюнка інкрустації

Склад робіт: Підготовка гнізда з проробленням орнаменту. Перенос малюнка на папір з наступною наклейкою папера на метал. Обробка даного орнаменту в металі лобзиковими пилками чи ножицями, доведення надфілями різних профілів. Вклеювання орнаменту. Розчищення орнаменту після вклеювання з доробкою рівня орнаменту. Заключне шліфування інкрустованої поверхні.

Вимірник: 1 дм² інкрустованої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	ступінь насиченості малюнком у % ,до:			
			20			
			категорія складності			
			I	II	III	IV
			18-2-1	18-2-2	18-2-3	18-2-4
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	25,03	28,8	42,25	58,7
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025

Продовження групи 2 (норми з 5 по 8)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	Ступінь насиченості малюнком у %, до			
			21-50			
			категорія складності			
			I	II	III	IV
			18-2-5	18-2-6	18-2-7	18-2-8
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	30,06	35,03	55,00	73,34
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
111-1642	Матеріали Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,0025	0,2	0,0025	0,0025

Закінчення групи 2 (норми з 9 по 12)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсів	Одиниця виміру	Ступінь насиченості малюнком у %			
			більш 50			
			Категорія складності			
			I	II	III	IV
			18-2-9	18-2-10	18-2-11	18-2-12
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	36,17	41,94	67,07	89,41
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
111-1642	Матеріали Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,0025	0,0025	0,0025	0,0025

Група 3. Реставрація інкрустації меблів типу "Буль" (міддю, бронзою, черепцею та іншими матеріалами)

Склад робіт: Зняття малюнка с збережених фрагментів на папіросний папір із проробленням малюнка. Переведення малюнка через копірку на папір (шаблон) з наклеюванням паперового шаблона на поверхню заготівки. Підготовка поверхонь до склеювання з цинубленієм поверхні і підбором матеріалів. Склеювання всіх матеріалів у багатошарову заготівлю, із промазуванням клеєм і розміткою заготівлі, затиском і зняттям преса. Випилювання орнаменту вручну лобзиковими пилками. Розмочування випиляних деталей у ванні з гарячою водою. Опиловка деталей по контуру. Зборка деталей орнаменту по малюнку з підгонкою. Заливання орнаменту по контуру епоксидною смолою. Приклеювання поверхні орнаменту гумовою стрічкою. Обробка зворотної сторони орнаменту (шабрування) із промазуванням клеєм. Розчищення поверхні інкрустованої деталі від залишків старої інкрустації і клею. Наклеювання орнаменту на підготовлену поверхню з промазуванням клеєм із затиском і зняттям преса. Розчищення поверхні від гумованого паперу напилком і шкуркою різного зерна (убік зменшення) із доробкою рівня орнаменту. Шліфування інкрустованої поверхні пастою. Промивання інкрустованої поверхні бензином.

Вимірник: 1 дм² інкрустованої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	ступінь насиченості малюнком у % , до:			
			20			
			категорія складності орнаменту			
			I	II	III	IV
			18-3-1	18-3-2	18-3-3	18-3-4
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	25,01	53,31	65,65	76,36
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальна	м ²	0,005	0,005	0,005	0,005
1632-16	Папір фільтрувальний	кг	0,003	0,003	0,003	0,003
1113-164	Смола епоксидна, марка ЭД-20	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-69	Бензин авіаційний Б-70	т	0,000005	0,000005	0,000005	0,000005

Продовження групи 3 (норми з 5 по 8)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	ступінь насиченості малюнком у % ,до:			
			50			
			категорія складності орнаменту			
			I	II	III	IV
			18-3-5	18-3-6	18-3-7	18-3-8
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	30,03	61,44	75,65	87,05
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,005	0,005	0,005	0,005
1632-16	Папір фільтрувальний	кг	0,003	0,003	0,003	0,003
1113-164	Смола епоксидна, марка ЭД-20	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-69	Бензин авіаційний Б-70	т	0,000005	0,000005	0,000005	0,000005

Закінчення групи 3 (норми з 9 по 12)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	ступінь насиченості малюнком у % ,			
			більш 50			
			категорія складності орнаменту			
			I	II	III	IV
			18-3-9	18-3-10	18-3-11	18-3-12
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	36,12	73,38	92,28	107,31
2	Середній розряд робіт		5	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,005	0,005	0,005	0,005
1632-16	Папір фільтрувальний	кг	0,003	0,003	0,003	0,003
1113-164	Смола епоксидна, марка ЭД-20	т	0,0000025	0,0000025	0,0000025	0,0000025
1112-69	Бензин авіаційний Б-70	т	0,000005	0,000005	0,000005	0,000005

Глава 2 Інкрустація по дереву різними породами шпону (маркетрі)

Група 4. Зміцнення інкрустованої поверхні

Склад робіт: Проклеювання інкрустованої поверхні миткалентним папером з гарячим риб'ячим клеєм. Виправлення деформацій інкрустованої поверхні з регенерацією старого клею. Розкриття інкрустованої поверхні циклюванням з зволоженням залишків миткалентного паперу, клею, старого лакового покриття. Розчищення інкрустованої поверхні зняттям гумованого папера, циклюванням, прошкурюванням наждаковим папером. Зняття ворсу з інкрустованої поверхні. Перше покриття лаком лицьової і зворотньої поверхні інкрустованого виробу. Друге покриття лаком інкрустованої поверхні. Закріплююче покриття лаком.

Вимірник: 1 дм² інкрустованої поверхні

Шифр ресурсу	Найменування ресурсів	Одиниця виміру	Форма поверхні	
			плоска	опукло-вгнута
			18-4-1	18-4-2
1	2	3	4	5
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	1,39	2,71
2	Середній розряд робіт		5	5
	Матеріали			
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,005	0,005
111-1642	Клей казеїновий	т	0,0000025	0,0000025
1546-34	Лак спиртовий	т	0,000009	0,000009
1632-16	Папір фільтрувальний	кг	0,003	0,003

Група 5. Реставрація інтарсії і маркетрі

Склад робіт: Підготовка місць втрат авторського шпона. Калькування і виготовлення утрачених фрагментів з масиву дерева коштовних порід з підбором за кольором та текстурою. Установка виготовлених фрагментів на місце. Вирівнювання заповнених фрагментів.

Вимірник: 1 дм² утрат

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По плоскій поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² до:			
			5			
1	2	3	18-5-1	18-5-2	18-5-3	18-5-4
			4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	6,06	19,8	25,72	29,68
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009
111-1678	Стрічка герметизуюча самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100мм	1000м	0,00005	0,00005	0,00005	0,00005

Продовження групи 5 (норми з 5 по 8)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По плоскій поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² від:			
			5,1 до 15			
1	2	3	18-5-5	18-5-6	18-5-7	18-5-8
			4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	3,51	11,48	14,91	17,90
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009
111-1678	Стрічка герметизуюча самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100мм	1000м	0,00005	0,00005	0,00005	0,00005

Продовження груп 5 (норми з 9 по 12)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По плоскій поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² :			
			більш 15,0			
1	2	3	18-5-9	18-5-10	18-5-11	18-5-12
			4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	2,07	6,52	8,49	10,15
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009
111-1678	Стрічка герметизуюча, самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100 мм	1000м	0,00005	0,00005	0,00005	0,00005

Продовження групи 5 (норми з 13 по 16)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По опукло-вгнутої поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² до:			
			5,0			
			18-5-13	18-5-14	18-5-15	18-5-16
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	7,32	21,59	28,22	33,86
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00009	0,00009	0,00009	0,00009
111-1678	Стрічка герметизуюча, самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100мм	1000м	0,00005	0,00005	0,00005	0,00005

Продовження групи 5 (норми з 17 по 20)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По опукло-вгнутої поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² :			
			від 5,1 від 15,0			
			18-5-17	18-5-18	18-5-19	18-5-20
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	4,24	12,52	16,36	19,63
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00006	0,00006	0,00006	0,00006
111-1678	Стрічка герметизуюча, самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100мм	1000м	0,00004	0,00004	0,00004	0,00004

Закінчення групи 5 (норми з 21 по 24)

Шифр ресурсу	Найменування ресурсу	Одиниця виміру	По опукло-вгнутої поверхні, категорія складності			
			I	II	III	IV
			втрати в мм ² :			
			більш 15,0			
			18-5-21	18-5-22	18-5-23	18-5-24
1	2	3	4	5	6	7
1	Витрати труда робітників	люд.-год.	2,40	7,12	9,31	11,17
2	Середній розряд робіт		4	5	6	6
	Матеріали					
111-1642	Клей казеїновий	т	0,000007	0,000007	0,000007	0,000007
111-1604	Папір шліфувальний	м ²	0,001	0,001	0,001	0,001
П	Бруски коштовних порід дерева	м ³	0,00005	0,00005	0,00005	0,00005
111-1678	Стрічка герметизуюча, самоклеюча, Герлен-Д, ширина 100мм	1000м	0,00002	0,00002	0,00002	0,00002

Зміст

1. Технічна частина	1
1.1. Загальні вказівки	1
1.2 Коефіцієнти до ресурсних елементних кошторисних норм	2
2. Кошторисні норми	3
Глава 1. Інкрустація по дереву металом (маркетрі)	3
Група 1. Зміцнення збереженого орнаменту з доробкою інкрустації.....	3
Група 2. Відтворення втрат малюнка інкрустації	3
Група 3. Реставрація інкрустації меблів типу "буль" (міддю, бронзою, черепцею та іншими матеріалами)	5
Глава 2. Інкрустація по дереву різними породами шпону (маркетрі)	7
Група 4. Зміцнення інкрустованої поверхні	7
Група 5. Реставрація інтарсії і маркетрі.....	8